

Enligt sändlista

Beslut om tillägg i reservatsföreskrifterna för Bjurälvens naturreservat, Strömsunds kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 5 § tredje stycket miljöbalken (1998:808) om tillägg och förändringar i föreskrifterna enligt följande:

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt)

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att:

3. *göra åverkan på mark eller geologiska föremål eller bortföra mineral eller andra geologiska formationer*
8. *utan Länsstyrelsens tillstånd dyka i områdets vattenfyllda underjordiska grottsystem.*

Bakgrund och motivering

Under de senaste åren har kunskapen om Bjurälvens naturreservat och dess speciella geologi ökat. En stor del i detta har de nya undersökningarna av Bjurälvens grottsystem som bedrivits bland annat genom Sveriges speleologförbund. Som en följd har även den mediala uppmärksamheten kring Bjurälven och dess grottsystem, samt intresset för att besöka området, ökat. Detta är positivt på många sätt. Det kan dock även långsiktigt öka risken för skador på naturmiljön. Detta har bidragit till att Länsstyrelsen uppdaterat skydds- och naturförvaltningsarbetet i området. Bland annat har en ny skötselplan fastställts under slutet av 2009.

Länsstyrelsen har 2009-07-09 (i samband med förslag till ny skötselplan för Bjurälvens naturreservat) och 2010-03-09 skickat ut ett förslag på tillägg i föreskrifterna till intresseföreningar, berörda myndigheter, organisationer, markägare och innehavare av särskild rätt att yttra sig över förslaget. Yttranden har inkommit från SCA Skog, Statens fastighetsverk, E.ON Vattenkraft, Strömsunds kommun och Sveriges speleologförbund. Länsstyrelsen har beaktat yttrandena i handläggningen av ärendet.

Tilläggen i reservatsföreskrifterna görs för att förebygga skador på naturmiljön och för att förstärka skyddet av områdets

naturgeologiska värden. Tilläggen i föreskrifterna bidrar till att uppnå syftet med naturreservatet.

I detta ärende beslutade landshövding Britt Bohlin efter föredragning av naturvårdshandläggare Kristoffer Sivertsson. I ärendet deltog även Åsa Johansson, rättsfunktionen, naturskyddschef Håkan Attergaard, naturförvaltningschef Ruben Johansson och rennäringschef Kristina Jonsson.

Britt Bohlin

Kristoffer Sivertsson

Bilaga
Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturskydd

Sändlista

Amundsson, Kent, Ankarvattnet 125, 830 93 STORA BLÅSJÖN
Ankarvattenklubben, c/o Gunilla Hopstadius, Bredkälén 375, 833 92 STRÖMSUND
Berglund, Håkan (naturbevakare), Gussvattnet 390, 83090 GÄDDEDE
Edfors, Birger, Ankarvattnet 110, 830 93 STORA BLÅSJÖN
E.ON Vattenkraft Sverige AB, Box 850, 851 24 SUNDSVALL
Hansson, Monika, Messättervägen 3642, 830 93 STORA BLÅSJÖN
Fredriksson, Gunnel, Stor-Blåsjön 3650, 830 93 STORA BLÅSJÖN
Lantmäteriverket, Box 366, 831 25 ÖSTERSUND
Naturförvaltning, Länsstyrelsen Jämtlands län (3 ex)
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
SCA, Skog Fastigheter, 851 88 SUNDSVALL
Skogsstyrelsen Strömsundskontoret, Storgatan 14, 833 35 STRÖMSUND
Statens fastighetsverk Box 22 63, 103 16 STOCKHOLM
Strömsunds kommun, Storgatan 15, 833 24 STRÖMSUND
Sveriges speleologförbund c/o Johan Utas Herrgårdsvägen 1, 840 96 LJUSNEDAL
Vattudalens Naturskyddsförening c/o Ulf Ramstedt Annenäs 150, 833 92 STRÖMSUND
Voernese sameby, c/o Thomas Kroik Kristoffersson, Box 54, 917 04 BORGAFJÄLL

Enligt sändlista

Cide

ME ME

LT 15

HA &

RJ RJ

BL *mon*

PÄRMEN (RESERVAT)

Undantag från bestämmelserna för Bjurälvens naturreservat, Strömsunds kommun

Genom beslut den 9 november 1982 förklarades Bjurälven av länsstyrelsen som naturreservat (dnr 11.1211-2717-78). I beslutet under punkt C 1 förbjuds allmänheten att framföra motordrivet fordon annat än på härför upplåtna vägar.

Fråga har uppkommit om skotertrafik är tillåten på Leipikvattnet. En mindre del av sjön ingår i reservatet varför skotertrafik där är förbjuden. Gränsen över vattenområdet är svårtolkad i terrängen och några särskilda skäl att förbjuda skotertrafik på själva sjön föreligger inte.

Länsstyrelsen beslutar därför, med stöd av 12 § naturvårdslagen, att reservatsbestämmelserna inte skall utgöra hinder mot körning med terrängskoter över berörd del av Leipikvattnet.

./.
Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljö- och energidepartementet, se bilaga.

Delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse-delgivning enligt 17 § delgivningslagen.

Mats Deltin
Mats Deltin

Olof Ternström
Olof Ternström

Sändlista

Statens naturvårdsverk
Strömsunds kommun
Lantbruksnämnden
SCA, Strömsunds skogsförvaltning
Frostvikens norra sameby
Frostviksfjäll
Bojan Edfors
Berth Andersson
P A Persson, Leipikvattnet, 830 93 STORA BLÅSJÖN
Planverket
Fastighetsbildningsmyndigheten
Skogsvårdsstyrelsen
Naturvårdsenheten
Länskungörelserna

LÄNSSTYRELSEN
Jämtlands län
Planeringsavdelningen
Naturvårdsenheten
Byrådir O Ternström

BESLUT
Datum

1982-11-09

Dnr (anges vid skriftväxling)

11.1211-2717-78

Förordnande om naturreservat vid Bjurälven, Strömsunds kommun

Beskrivning av reservatet

Reservatets benämning: Bjurälven

Kommun: Strömsund

Socken: Frostviken

Fastigheter: Se bifogad förteckning (Bilaga B)

Lägesbeskrivning: Se bifogad karta (Bilaga A)

Areal: 2 290 ha

Därav landareal: 2 150 ha

Naturvårdsförvaltare: Länsstyrelsen, naturvårdsenheten

Markägare: Se bifogad förteckning (Bilaga B)

Grund för beslutet

Längs Bjurälven ligger Sveriges mest utpräglade karstområde med stor rikedom på intressanta vittringsfenomen. I karstområdet ingår många grottor och trattdalar (slukhål, doliner) vilka bildats då berggrundens lösliga kalkskiffrar vittrat sönder och transporterats bort. Bjurälvens lopp är dels ytligt och dels underjordiskt vilket orsakas av att älven ibland försvinner ner i slukhål för att därefter följa olika grottsystem innan den åter kommer upp på ytan. Ett flertal torrfåror förekommer i området vilket vittnar om att Bjurälven inte alltid haft sitt nuvarande lopp.

Den kalkrika skifferberggrunden har gett upphov till goda förutsättningar för en frodig och artrik flora. Vid Bjurälvens mynning utbreder sig ett delta med intressanta myrkomplex bestående av kärr och mossar. Genom deltat har älven ett utpräglat meandrande lopp. Bjurälvdalens omgivande fjällsluttningar präglas av botaniskt mycket frodiga och artrika sluttningar.

I Bjurälven gjordes 1922 den första inplanteringen av bäver i Sverige sedan den utrotats i slutet av 1800-talet.

Byn Leipikvattnet består av en fjällägenhet som fortfarande är i bruk. Här finns flera kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Renskötsel bedrivs inom området.

Syftet med reservatsbildningen är att bevara de geovetenskapliga, hydrologiska och botaniska värdena kring själva Bjurälven samt att bevara de kulturhistoriska och landskapsbildsmässiga värdena kring fjällägenheten Leipikvattnet. Reservatsbildningen skall även möjliggöra för allmänheten att besöka området utan att det kommer till skada.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogade karta som naturreservat (Bilaga A).

Reservatsföreskrifter

Nedanstående föreskrifter skall inte innebära någon inskränkning i samernas rättigheter att bedriva renskötsel och ej heller förhindra att fjällägenheten Leipikvattnet brukas på sedvanligt sätt.

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 - 10 §§ naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt bestämmelser om naturvårdsförvaltningen skall gälla beträffande området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. Bedriva täkt (även till husbehov) eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, dränera eller utföra annan markbearbetning annat än i samband med områdets skötsel.
2. Anlägga väg.

3. Anordna upplag annat än i samband med områdets skötsel.
4. Avverka och röja skog eller utföra skogskultur annat än vad som framgår av fastställd skötselplan.
5. Framföra motordrivet fordon annat än i samband med skogs- och jordbruket, renskötseln eller områdets skötsel.
6. Utan länsstyrelsens tillstånd uppföra stängsel eller andra hägnader.
7. Utan länsstyrelsens tillstånd anlägga stig eller parkeringsplats samt att dra fram mark- eller luftledning.
8. Utan länsstyrelsens tillstånd uppföra helt ny byggnad eller anläggning eller ändra dem för att tillgodose ett annat ändamål än det vartill dessa tidigare varit använda. Undantag härifrån kan medges för att tillgodose rennäringens eller jordbrukets intressen eller för åtgärder som ingår i områdets vård och förvaltning.

B. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktås tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut fogade riktlinjer för skötselplan. (Detaljerad skötselplan skall utarbetas).

C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. Framföra motordrivet fordon annat än på härför upplåttna vägar.
2. Ställa upp hus- eller släpvagn samt tälta annat än på härför särskilt anvisade platser.
3. Göra åverkan på mark eller geologiska föremål.

1982-11-09

11.1211-2717-78

4. Bryta kvistar, fälla träd eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetationen i övrigt genom att plocka eller gräva upp blommor, gräs, mossor och lavar.
5. Göra upp eld annat än på särskilt anvisade platser.
6. Störa djurlivet exempelvis genom närgången foto-grafering eller på annat sätt.
7. Medföra ej kopplad hund.

D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om naturvårdsförvaltningen

a) Syftet med naturvårdsförvaltningen är att bevara ett värdefullt naturområde samt att möjliggöra att allmänheten kan ta del av områdets naturvärden utan att dessa förstörs. Vid förvaltningen skall hänsyn tas till rennäringens och fjällägenhetens intressen.

b) Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogade riktlinjer för skötselplan. Riktlinjerna kan vid behov omarbetas. (Bilaga C). Detaljerad skötselplan skall utarbetas.

c) Utmärkning

Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

d) Naturvårdsförvaltare

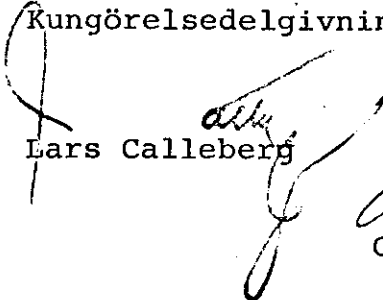
Reservatet skall från naturvårdssynpunkt förvaltas av länsstyrelsens naturvårdsenhet. Vid förvaltningen skall fortlöpande samråd ske med berörda markägare.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsrådet Lars Calleberg, beslutande, naturvårdsdirektören Mats Deltin, länsarkitekten Lars Nilsson, bitr överlantmätaren Carl Gustaf Jönsson, försvarsdirektören John Andrews, länsantikvarien Ingvar Jansson, länsassessorn Margareta Lannermark och byrådirektören Olof Ternström, föredragande.

./.

Besvär till jordbruksdepartementet, se bilaga.

Kungörelsedelgivning enligt 17 § delgivningslagen.

Lars Calleberg

Olof Ternström

Kopia till

Berörda markägare enligt fastighetsförteckning

Statens naturvårdsverk

Statens planverk

Vägförvaltningen i Jämtlands län

Distriktslantmätaren i Strömsunds distrikt

Skogsvårdsstyrelsen

Strömsunds kommun

Lantbruksnämnden

Frostvikens norra sameby

"- mellersta sameby

"- södra sameby

Berth Andersson

Bojan Edfors

Naturvårdsenheten

Länskungörelserna

Den som vill överklaga länsstyrelsens beslut skall göra det skriftligen genom besvär hos regeringen.

Besvärshandling skall ha kommit in till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag då klaganden fått del av beslutet.

I besvärshandlingen skall anges länsstyrelsens beslut. Vidare bör anges vad som yrkas och de omständigheter som åberopas till stöd för yrkandet.

Klaganden bör i besvärshandlingen uppge namn, yrke, postadress och telefonnummer.

Insänds besvärshandlingen med posten skall det ske med betalt brev adresserat till

Jordbruksdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Överlantmätarmyndigheten
Jämtlands län
Tekniska enheten

Fastighetsförteckning berörande planerat naturreservat "Bjurälven",
Frostvikens socken, Strömsunds kommun, Jämtlands län.

Avdelning A Fastigheter

Beteckning på kartan	Fastighetsägare, adress	Lagfartsår	Anm
Ankarvattnet 1:1	Svenska Cellulosa AB Fastighetsavdelningen 851 88 SUNDSVALL	1957	
Leipikvattnet 1:1	Kungl Maj:t och Kronan Lantbruksnämnden i Jämtlands län Fack 831 01 ÖSTERSUND	1889	
"	Domänverket Renbetesfjällens revir Storgatan 16 831 30 ÖSTERSUND		Enl fastigh tax längd
"	Karl Eugen Persson Sagavägen 4 830 90 GÄDDEDE		byggn å

Avdelning B - - -

Avdelning C - - -

Avdelning D Servitut och andra särskilda rättigheter

Tjänande fastighet	Ägare, rättighetsinnehavare m m
Leipikvattnet 1:1	P A Persson, Leipikvattnet, 830 93 Stora Blåsjön. Nyttjanderätt.

Östersund dag som ovan

Bengt-Eric Gärdin
länslantmätare

Iréne Svensson
assistent

Riktlinjer för skötselplan för Bjurälvens naturreservat

1. Allmänna riktlinjer och mål

Områdets natur skall i så stor utsträckning som möjligt lämnas helt orörd med undantag för kulturmarken kring Leipikvattnet som skall hävdas. Det rörliga friluftslivet skall kanaliseras så att reservatet inte slits ner. Den kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsen som ingår i fjällägenheten Leipikvattnet skall bevaras och underhållas.

2. Disposition och skötsel för mark och vatten

2.1 Kulturlandskapet.

Jordbruksmarken skall bibehållas och hållas öppen genom slätter eller bete.

2.2 Skogs- och fjällområdena

Skogen skall lämnas helt orörd med undantag för följande åtgärder:

- A. Röjning av särskilt angivna leder.
- B. Husbehovshuggning av virke enligt servitut i markägarförteckningen. Sådan huggning skall utföras efter samråd med naturvårdsförvaltaren.
- C. Huggning av virke för friluftsanordningar (spänger, broar och liknande)
- D. I övrigt skall ingen avverkning ske annat än som nödåtgärd vid extrema stormfällningar eller liknande. Eventuellt virke skall i sådant fall tillfalla markägaren.

2.3 Jakt och fiske

Reservatet skall inte innebära någon inskränkning i markägarens eller annan nyttjanderättsinnehavares rätt till jakt och fiske. Särskild hänsyn bör dock tas till områdets bäverstam.

2.4 Byggnader

Flera av byggnaderna vid fjällägenheten Leipikvattnet är av stort kulturhistoriskt värde. En bedömning av dessa har gjorts i samband med läns museets byggnadsinventering av fastigheten 1976. Bebyggelsen har indelats i tre klasser utifrån dess kulturhistoriska värde. Nyttovärdet har ej medtagits i bedömningen.

Klass I. Kulturhistoriskt värdefulla byggnader

En upprustningsplan för dessa byggnader skall upprättas i samråd med läns museet.

Klass II. Bebyggelse av betydelse för den kulturhistoriskt värdefulla miljön

Byggnaderna skall underhållas på sedvanligt sätt för att kunna bevaras i miljön. För vissa av dem kan större upprustningsåtgärder bli aktuella. Dessa skall utföras i samråd med läns museet. Flyttning och rivning av dessa byggnader bör undvikas.

Klass III. Övrig bebyggelse

Dessa byggnader får behållas.

2.5 Tillsyn renhållning

Tillsyn skall göras en gång per vecka under tiden juni - augusti samt någon dag per vinter vid behov för snöskottning av raststugan.

3. Disposition av skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv

3.1 Friluftsanordningar

Åtgärder skall vidtas för att möjliggöra en styrning av besökare inom reservatet. Området skall således förses eller kompletteras med friluftsanläggningar i enlighet med särskild plan med stigar, raststuga, eldstäder, vägvisare, informationstavlor, spänger och broar.

4. Åtgärdsplan för de närmaste åren

4.1 Nödvändiga engångsåtgärder

	<u>Antal</u> <u>dagsverken</u>	<u>Material-</u> <u>kostnader</u>
Utmärkning av reservatet samt upprustning av friluftsanläggningarna	100	50 000

4.2 Nödvändiga underhållsåtgärder

	<u>Antal</u> <u>dagsverken</u>
Tillsyn av reservatet samt underhåll av be- fintliga anläggningar	15/år

4.3 Önskvärda upprustnings- och underhållsåtgärder

Upprustning och underhåll av kulturhistoriskt och landskapsbildsmässigt värdefulla byggnader samt hävd av jordbruksmarken.

Enligt sändlista

**Beslut om ny skötselplan för Bjurälvens naturreservat,
Strömsunds kommun**

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 3 § Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. om ändring av nuvarande skötselplan för Bjurälvens naturreservat. Framtagandet av den nya skötselplanen följer Naturvårdsverkets riktlinjer för bildande och förvaltning av naturreservat. Den nya skötselplanen inkl. skötselplankartor bifogas (se bilagor). Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet, (se Formulär F1).

Motivering

Naturvårdsverket har de senaste åren gett länsstyrelserna i uppdrag att revidera gamla skötselplaner. Detta beslut om ny skötselplan är ett led i det arbetet och syftar till att bättre skydda och vårda områdens olika värden.

Övrigt

I ärendet har berörda markägare och företrädare för jaktlag, Ankarvattenklubben, Forum Frostviken, Gaaltje-sydsamiskt kulturcentrum, Jämtlands Botaniska förening, Jämtland/Härjedalens Naturskyddsförbund, Skogsstyrelsen Region Mitt, Strömsunds kommun, Sveriges speleologförbund, Voernese sameby, Vattudalens Naturskyddsförening och Vägverket beretts tillfälle att yttra sig. Yttranden över Länsstyrelsens förslag till ny skötselplan har lämnats av Gaaltje, SCA Skog, Strömsunds kommun, Sveriges speleologförbund, Voernese sameby och Vägverket. Dessa yttranden har beaktats och arbetats in i detta beslut. I det ursprungliga förslaget till ny skötselplan enligt ovan avsåg Länsstyrelsen även att göra ett tillägg i reservatsföreskrifterna. Det beslutet kommer dock att tas separat från skötselplanen. Ambitionen är att ett tillägg i reservatsföreskrifterna ska bli klart under våren 2010.

I ärendet var naturvårdshandläggare Kristoffer Sivertsson föredragande och naturskyddschef Håkan Attergaard beslutande. I ärendet har även Ola Hanneryd, Kulturmiljöfunktionen, jurist Åsa Johansson, och Eva Näsman, Naturförvaltningsfunktionen, deltagit.

Håkan Attergaard

Kristoffer Sivertsson

Naturskyddschef

Naturvårdshandläggare

Bilagor

Ny skötselplan (1) och skötselplankarta (2a, 2b)

Överklagande (Formulär F1)

Sändlista

Ankarvattenklubben c/o Gunilla Hopstadius Bredkälén 375
833 92 STRÖMSUND

Håkan Berglund Storgatan 26, 830 90 GÄDDEDE

Birger Edfors, Ankarvattnet 110, 830 93 STORA BLÅSJÖN

Gaaltije, Ewa Ljungdahl Box 20, 831 21 ÖSTERSUND

Gunnel Fredriksson Stor-Blåsjön 3650, 830 93 STORA BLÅSJÖN

Monika Hansson Messätervägen 3642, 830 93 STORA BLÅSJÖN

Forum Frostviken Storgatan 40, 830 90 GÄDDEDE

Voernese sameby c/o Thomas Kroik Kristoffersson

Box 54, 917 04 BORGAFJÄLL

Jämtlands Botaniska Sällskap c/o Bengt Petterson

Trollsåsen 2920, 830 44 NÄLDEN

Jämtland/Härjedalens Naturskyddsförbund, c/o Annkristin Holmberg

Vike 1735, 835 91 KROKOM

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM (3 ex)

Nils Olofsson Leipikvattnet, 839 93 STORA BLÅSJÖN

Riksantikvarieämbetet, Box 1114, 621 22 VISBY

SCA SKOG AB Markjuridik, Fastigheter 851 88 SUNDSVALL

SCA SKOG AB Jämtlands skogsförvaltning, Box 487,

831 26 STRÖMSUND

Skogsstyrelsen Strömsundskontoret, Storgatan 14

833 35 STRÖMSUND

Statens fastighetsverk Box 22 63, 103 16 STOCKHOLM

Strömsunds kommun Box 500, 833 24 STRÖMSUND

Sveriges speleologförbund c/o Johan Utas Herrgårdsvägen 1

840 96 LJUSNEDAL

Vattudalens Naturskyddsförening c/o Ulf Ramstedt Annenäs 150,

833 92 STRÖMSUND

Vägverket Region Mitt Box 186, 871 24 HÄRNÖSAND

Internt Länsstyrelsen Jämtlands län:

Avdelningen för natur, kultur rennärning

Avdelningen för miljö och fiske

Avdelningen för Hållbar tillväxt

Rättsfunktionen

Samhällsplanering och boende

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturskydd
Kristoffer Sivertsson
063-14 62 77

BESLUT
Datum
2009-12-18

Bilaga 1
Dnr (anges vid skriftväxling)
511-09237-2009

Enligt sändlista

NY SKÖTSELPLAN FÖR BJURÄLVENS NATURRESERVAT, STRÖMSUNDS KOMMUN

Blinda dalen, Bjurälvens naturreservat (foto: Kristoffer Sivertsson 2008)

INNEHÅLL

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syftet med naturreservatet och naturvårdsförvaltningen.....	2
2. Beskrivning av bevarandevärden	3
2.1 Administrativa data	3
2.2 Områdesbeskrivning.....	3
2.3 Natura 2000	4
2.4 Historisk och nuvarande markanvändning	5
2.5 Områdets bevarandevärden	6
2.5.1 Kulturhistoriska bevarandevärden.....	6
2.5.2 Biologiska och geologiska bevarandevärden	6
2.5.3 Bevarandevärden för friluftsliv	6
2.6 Källförteckning.....	6

PLANDEL

3. Skötselområden med bevarandemål och skötselåtgärder.....	7
4. Anordningar för information och friluftsliv	9
5. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	10
6. Uppföljning av genomförda skötselåtgärder, bevarandemål och gynnsamt tillstånd	11
7. Renhållning	11
8. Utmärkning av reservatets gräns	11
9. Tillsyn.....	12
10. Finansiering av naturvårdsförvaltningen.....	12

Skötselplanen bör revideras vart tionde år. Resultat och erfarenheter från genomförda skötselåtgärder eller i övrigt ny kunskap kan påkalla en tidigare revision. Bevarandemålen för respektive skötselområde nedan kan justeras utan föregående revision av skötselplanen. Kontakta Länsstyrelsen för aktuell information om bevarandemål (utdrag ur skötselDOS).

BESKRIVNINGSDDEL

1. SYFTET MED NATURRESERVATET OCH NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Syftet med naturvårdsförvaltningen i **Bjurälvens naturreservat** är att vårda och skydda områdets natur-, kulturhistoriska-, hydrologiska och geologiska värden. Även de landskapsbildsmässiga värdena kring gården Leipikvattnet ska bevaras. Biotopvårdande skötselåtgärder ska vid behov utföras enligt skötselplan. Eftersom området är utpekad som ett Natura 2000-område (EU:s nätverk av skyddade områden) är syftet också att bevara dess utpekade naturtyper (med tillhörande naturliga processer och successioner) och arter i gynnsamt tillstånd. Utbredningen av dessa naturtyper ska framgent motsvara minst utpekad areal. Det ska även ges möjlighet till att bedriva ett långsiktigt hållbart friluftsliv, samt att efter särskilt tillstånd genomföra vetenskapliga och andra undersökningar inom området.

2. BESKRIVNING AV BEVARANDEVÄRDEN

2.1 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data för Bjurälvens naturreservat.

Objektnamn	Bjurälven
Objektnummer	2302 022
Län	Jämtland
Kommun	Strömsund
Fjällkarta	Z1
Fastighetskarta	72E 0fS
Areal	2290 ha, varav 2150 ha landareal
Fastigheter – markägare	Ankarvattnet 1:1, Leipikvattnet 1:1 Privat/Staten
Förvaltare	Länsstyrelsen Jämtlands län
Markslag och naturtyper <i>Markslag</i> <i>Naturtyper</i>	Kalfjäll, granskog, fjällbjörkskog (delvis beteppräglad), rasbranter, slätterängar, högörtängar, myr, backkärr, karstlandskap, vatten Oligo-mesotrofa sjöar (3130), Alpina vattendrag med örtrik strandvegetation (3220), Rishedar ovanför trädgränsen (4060), Videbuskmarker ovanför trädgränsen (4080), Kalkgräsmarker ovanför trädgränsen (6170), Högörtängar (6430), Fattiga och intermediära kärr (7140), Klippvegetation på kalkrika bergssluttningar (8210), Grottor som inte är öppna för allmänheten (8310), Västlig taiga (9010), Fjällbjörkskog (9040), Näringsrik granskog (9050), Trädklädda betesmarker (9070)
Prioriterade bevarandevärden	Biologiska, geologiska, hydrologiska, kulturhistoriska, friluftsliv
Växt- och djursamhällen <i>Arter (rödlistade)</i>	Kärlväxter, lavar, marksvampar, fågel, däggdjur, insekter
Friluftsliv	Upplevelse, rekreation

2.2 Områdesbeskrivning

Bjurälvens naturreservat bildades 1982 och är 2290 ha stort, varav 2150 ha är land och resterande del vatten. Området ligger ca sex mil norr om Gäddede i Strömsunds kommun. Det bildar tillsammans med angränsande Korallgrottans naturreservat ett stort sammanhängande naturskyddat område med äldre granskog, fjällbjörkskog, kalfjäll, och våtmarker. I dagsläget finns kännedom om 19 rödlistade arter (tabell 2) inom reservatet. I naturreservatet ingår även själva Bjurälven och dess karstområde, del av sjön Leipikvattnet, samt fjällägenheten Leipikvattnet som ännu är i bruk. Vid fjällägenheten, som anlades 1835, finns flera kulturhistoriskt värdefulla byggnader av riksintresse för kulturminnesvården. Två betesmarker har fått en hög naturvärdesklassning i ängs- och hagmarksinventeringen och deras skötsel har sedan 2000 respektive 2003 säkrats med hjälp av miljöersättning. Betes- och slättermarkerna har en hävdpräglad och naturlig gräsmarksflora. Reservatet ligger inom Voernese samebys året-runt-marker och används för renskötsel.

Bjurälvens karstområde och grottsystemen i Korallgrottans naturreservat hänger berggrundsgeologiskt ihop. De utgör tillsammans landets mest särpräglade karstlandskap med en stor rikedom på intressanta vittringsfenomen, bl.a. slukhål (hålighet i marken som leder ner vattnet under jorden) och doliner (större och mindre kraterliknande gropar i marken). Formationerna har bildats då berggrundens lösliga kalkskiffrar vittrat sönder och transporterats bort. Bjurälvens lopp är delvis underjordiskt och det kilometerlånga grottsystemet är till största delen ännu okarterat. Karteringsarbete pågår för närvarande

genom bl.a. Sveriges Speleologförbund. Ett flertal torrfårar förekommer i området vilket vittnar om att Bjurälven inte alltid haft sitt nuvarande lopp. Bjurälven har en ännu till största delen outforskad, men mycket intressant fauna, där t.ex. röding- och öringpopulationerna tycks ha flera särpräglade drag. Det pågår för närvarande forskningsprojekt på fiskbestånden genom Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i Umeå.

Den kalkrika skifferberggrunden har även gett upphov till goda förutsättningar för en frodig och artrik flora inom reservatet och särskilt inom Bjurälvdalen. Vid Bjurälvens mynning utbreder sig ett delta med intressanta myrkomplex bestående av kärr och mossar. Här har ett 129 hektar stort våtmarksområde erhållit högsta naturvärdesklass i Länsstyrelsens våtmarksinventering. Genom deltat har älven ett utpräglat meandrande lopp. I Bjurälven gjordes 1922 den första utplanteringen av bäver i Sverige sedan den utrotats i slutet av 1800-talet. Bjur är ett äldre ord för just bäver.

Tabell 2. Exempel på rödlistade arter i Bjurälvens naturreservat. * Hotkategori enligt 2005 års rödlista; NT=missgynnad, VU=sårbar, EN=starkt hotad, CR= akut hotad

Latinskt namn	Svenskt namn	Hotkategori*
Fåglar		
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kungsörn	NT
<i>Asio flammeus</i>	Jorduggla	NT
<i>Bubo bubo</i>	Berguv	NT
<i>Bubo scandiacus</i>	Fjälluggla	CR
<i>Circus cyaneus</i>	Blå kärrhök	VU
<i>Falco rusticolus</i>	Jaktfalk	EN
<i>Gallinago media</i>	Dubbelbeckasin	NT
<i>Perisoreus infaustus</i>	Lavskrika	NT
<i>Philomachus pugnax</i>	Brushane	VU
<i>Picoides tridactylus</i>	Tretåig hackspett	VU
Däggdjur		
<i>Alopex lagopus</i>	Fjällräv	CR
<i>Gulo gulo</i>	Järv	EN
<i>Lynx lynx</i>	Lodjur	VU
Insekter		
<i>Evodinus borealis</i>	Mindre frågeteckenbock	NT
<i>Harminius undulatus</i>	Violettbandad knäppare	NT
<i>Pytho abieticola</i>	Mindre barkplattbagge	VU
Kärlväxter, Svampar & Lavar		
<i>Cystostereum murrainii</i>	Doftskinn	NT
<i>Lobaria scrobiculata</i>	Skrovellav	NT
<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Gränsticka	NT
<i>Pseudorchis albida</i>	Vityxne	VU

2.3 Natura 2000

Bjurälvens naturreservat ingår tillsammans med Korallgrottans naturreservat i Natura 2000, EU:s nätverk av skyddade naturområden, och bildar Bjurälven-Korallgrottans Natura 2000-område (SE0720185). De skötselåtgärder som beskrivs i skötselplanen syftar även till att uppfylla de bevarandemål för naturtyper och arter (tabell 3 och 4) som finns utpekade i bevarandeplanen för nämnda Natura 2000-område. Uppdatering av uppgifter för Natura 2000-nätverket sker löpande. Kontakta Länsstyrelsen för aktuella uppgifter.

Tabell 3. Utpekade naturtyper enligt EU:s art och habitatdirektiv i Bjurälven-Korallgrottans Natura 2000-område.

Kod	Naturtyp
3130	Oligo-mesotrofa sjöar
3220	Alpina vattendrag med örtrik strandvegetation
4060	Rishedar ovanför trädgränsen
4080	Videbuskmarker ovanför trädgränsen
6170	Kalkgräsmarker ovanför trädgränsen
6430	Högörtängar
7140	Fattiga och intermediära kärr
8210	Klippvegetation på kalkrika bergssluttningar
8310	Grottor som inte är öppna för allmänheten
9010	Västlig taiga
9040	Fjällbjörkskog
9050	Näringsrik granskog
9070	Trädklädda betesmarker

Tabell 4. Utpekade arter enligt EU:s art och habitatdirektiv och fågeldirektivet i Bjurälven-Korallgrottans Natura 2000-område.

Kod	Art
1361	Lodjur <i>Lynx lynx</i>
1911	Fjällräv <i>Alopex lagopus</i>
1912	Järv <i>Gulo gulo</i>
A151	Brushane <i>Philomachus pugnax</i>
A154	Dubbelbeckasin <i>Gallinago media</i>
A166	Grönben <i>Tringa glareola</i>
A140	Ljungpipare <i>Pluvialis apricaria</i>
A170	Smalnäbbad simsnäppa <i>Phalaropus lobatus</i>
A127	Trana <i>Grus grus</i>
A082	Blå kärrhök <i>Circus cyaneus</i>
A094	Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>
A216	Fjälluggla <i>Bubo scandiacus</i>
A456	Hökuggla <i>Surnia ulula</i>
A102	Jaktfalk <i>Falco rusticolus</i>
A091	Kungsörn <i>Aquila chrysaetos</i>
A457	Lappuggla <i>Strix nebulosa</i>
A068	Salskrake <i>Mergus albellus</i>
A194	Silvertärna <i>Sterna paradisaea</i>
A038	Sångsvan <i>Cygnus cygnus</i>
A236	Spillkråka <i>Dryocopus martius</i>
A241	Tretåig hackspett <i>Picoides tridactylus</i>
A104	Järpe <i>Bonasa bonasia</i>
A409	Orre <i>Tetrao tetrix tetrix</i>
A108	Tjäder <i>Tetrao urogallus</i>
A272	Blåhake <i>Luscinia svecica</i>

2.4 Historisk och nuvarande markanvändning

Bjurälvens naturreservat har länge påverkats av småskalig självhushållning från renskötsel och nybyggare. Markerna har bl.a. nyttjats för bete, slåtter och jakt. Virke till ved och olika byggnationer såsom gårdsgårdar, kåtor, rengården, timmerhus m.m. har vid behov tagits från skogen. Här har även förekommit skogsbete och myrslåtter. Omgivande vattendrag har nyttjats för fiske, särskilt Leipikvattnet är mycket fiskrik. Fjällägenheten Leipikvattnet anlades 1835 och är länets nordligaste permanenta bosättning. Att en fjällgård som Leipikvattnet fortfarande är levande och brukas med slåtterhävd och betesdjur är idag ovanligt i Sverige. Betande djur och slåtter upprätthåller inte bara ett kulturlandskap, utan även kunskaper, traditioner och biologiska värden som i övrigt är på väg att försvinna. Till gården hörde tidigare även minst en fäbodvall. Genom reservatet går det två gamla

vandringsvägar över mot norska sidan. Reservatet ligger inom Voernese samebys året-runtmarker och används för renskötsel.

Bjurälvens naturreservat är idag ett mycket sevärt och uppskattat friluftslivs- och rekreationsområde. Viss fisketurism bedrivs, i regi av brukaren på fjällägenheten, på statens del av sjön Leipikvattnet.

2.5 Områdets bevarandevärden

2.5.1 Kulturhistoriska bevarandevärden

Gården Leipikvattnet med ägor har stora kulturhistoriska bevarandevärden. Flera av ekonomibyggnaderna är av riksintresse för kulturmiljövården. Gården och det fortsatta brukandet av ägor är viktigt för att upprätthålla befintliga värden och för att förstå en central del av bebyggelsehistorien i norra Sveriges inland, nybyggarepoken. Kunskapen om samiska forn- och kulturlämningar är i dagsläget bristfällig. Dock pågår för närvarande ett samarbete mellan Gaaltije-sydsamiskt kulturcentrum och Voernese sameby som syftar till att inventera och dokumentera områdets samiska historia.

2.5.2 Biologiska och geologiska bevarandevärden

Inägomarken vid fjällgården har en hävdpräglad och naturlig gräsmarksflora. Två betesmarker har fått hög naturvärdesklassning i Ängs- och hagmarksinventeringen. Hela Bjurälvsdalen är kalkrik med en rik och frodig vegetation. Det levande karstområdet i Bjurälvdalen och i det närliggande Korallgrottans naturreservat har ett mycket stort geologiskt bevarandevärde och dess omfattning av processer och formationer, som i hög grad årligen nybildas, saknar motstycke i landet. Bjurälvsområdet har genom de långa underjordiska grottsystemen stor potential för att hysa flera intressanta arter och variationer, t.ex. av fisk, men också av ryggradslösa djur. I dagsläget saknas till stor del kunskap, även om forskning för tillfället pågår angående fiskfaunan.

2.5.3 Bevarandevärden för friluftsliv

Reservatet har ett mycket stort bevarandevärde för friluftslivet. Hela reservatet ligger mycket naturskönt och dessutom lättillgängligt efter väg 342. Reservatets mångfald av kulturhistoria, biologisk mångfald och olika geologiska sevärdheter (se 2.4.1 och 2.4.2.) gör det till ett mycket intressant besöksområde.

2.6 Källförteckning

Gärdenfors, U. 2005. Rödlistade arter i Sverige 2005. ArtDatabanken, Uppsala.

Länsstyrelsen Jämtlands län

Artdatabas, 2009-05-19.

Förordnande om naturreservat vid Bjurälven, Strömsunds kommun (11.1211-2717-78)

Skötselplan samt komplettering av reservatsbeslut för Bjurälvens naturreservat, Strömsunds kommun (11.1211-2770-85)

Fältbesök

Eva Näsman, naturvårdshandläggare, Länsstyrelsen Jämtlands län.

Kristoffer Sivertsson, naturvårdshandläggare, Länsstyrelsen Jämtlands län.

Sveriges Speleologförbund.

PLANDEL

3. SKÖTSELOMRÅDEN MED BEVARANDEMÅL OCH SKÖTSELÅTGÄRDER

Reservatet har delats in i fem (5) skötselområden (A-E). Ett gemensamt bevarandemål för skötselområde A-D nedan är att utpekad areal av respektive naturtyp ska bibehållas eller öka. Sifferkoden inom parentes i bevarandemålen nedan följer naturtypsklassificering enligt Natura 2000.

Skötselområde A (A1 2,5 ha, A2 1 ha, A3 1,5 ha)

Skötselområde A består av odlingsmark som hävdas med slätter. I område A3 finns en nyrestaurerad hölada.

Bedömd bevarandestatus 2008: Ogynnsamt

Bevarandemål: Öppen hävdad odlingsmark. Slutligt mål är att uppnå habitatet Höglänt slätteräng (6520).

Det är gynnsamt tillstånd när:

- Vegetationen är hävdpräglad. Minst tre av följande typiska arter ska vara vanligt förekommande (var och en ska finna i minst 30% av antalet provytor): stagg, ormrot, ängsskallra, liten blåklocka eller vårfingerört
- vedvegetation saknas på odlingsmarken (enstaka vedväxter får finnas i dikesrenar och på impediment, maximal krontäckning 20% i dessa delar)

Skötselåtgärder A1-A2

Målet med skötselåtgärderna är att hålla odlingsmarkerna öppna och välhävda.

- slätter med skärande redskap (i andra hand bete) ska ske årligen. Höet ska bärgas.
- inväxt av sly ska vid behov röjas bort och avlägsnas.
- även viss urglesning av björkbestånden längs sjökanten i A1, t.ex. genom vedtakter, behöver utföras. Kompletterande slyröjning utförs vid behov.
- Bortför eller bränn röjningsresterna från odlingsmarken.

Skötselåtgärder A3

Målet med skötselåtgärderna är att hålla odlingsmarkerna öppna och välhävda, samt att höladan har nödvändigt underhåll.

- Slätter med skärande redskap (i andra hand bete) ska ske. Höet ska bärgas.
- I de östliga delarna finns inväxt av slyvegetation som ska röjas bort. Även denna del av A3 ska slås av med slätterbalk eller liknande. Höet bör bärgas.
- Träd och sly ska röjas bort runt höladan. Enstaka träd och trädgrupper kan lämnas. Fällda träd kan användas till ved.
- Bränn eller för bort röjningsresterna. Minimera antalet brännhögar.
- Höladan ska ha nödvändigt, löpande underhåll. Samråd ska ske med Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion.

Skötselområde B (B1 1 ha, B2 3,5 ha, B3 1,5 ha)

Skötselområde B består av tidigare slätter- och betesmarker. B1 har betats av får under de senaste åren. I B2 har betydande röjningsåtgärder skett varvid främst graninväxt, men även

björk, har röjts bort för att återskapa områdets tidigare öppnare betespräglade karaktär. I B3, som delvis är en gammal slåttermark, var det länge sedan egentlig hävd förekom.

Bedömd bevarandestatus 2008: Gynnsamt i B1, ogynnsamt i B2-B3

Bevarandemål: Öppen hävdad odlingsmark, Trädklädda betesmarker (9070) 3 ha
Slutligt mål är att nå habitatet Trädklädda betesmarker (9070) i både B1 och B2, samt en blandning av Trädklädda betesmarker (9070) och Höglänta slåtterängar (6520) i B3.

Det är gynnsamt tillstånd när:

- Krontäckningen av busk- och trädskikt i B1 och B3 inte överstiger 40% och i B2 50%
- Minst tre av följande typiska arter ska vara vanligt förekommande (var och en ska finna i minst 30% av antalet provytor): stagg, ormrot, ängsskallra, liten blålocka eller vårfingerört
- Ohävdsvvegetation som t.ex. midsomamrblomster, älgört förekommer i maximalt 5% av provytorna

Skötselåtgärder B1

Målet med skötselåtgärderna är att området ska bibehålla sin betespräglade karaktär.

- B1 och B2 ska betas minst vartannat år.
- Beteshägnen i B1 ska utökas så att det går ända ner mot vägen mittemot P-platsen. Slyvegetationen inom denna del ska röjas bort.
- Beteshägnen ska vara enkelt att flytta för att underlätta snöröjning under vintern.
- Vid behov ska en urglesning av björk ske genom röjning. Viktigt är att då kunna ha ett bra betestryck efteråt som kan hålla undan det förväntade slyuppslaget efter röjningarna. Röjda träd kan användas t.ex. som ved.
- Bränn eller bortför röjningsresterna.
- Årlig översyn görs av beteshägnen.

Skötselåtgärder B2

Målet med skötselåtgärderna är att området ska bibehålla sin betespräglade karaktär.

- Området ska betas av tamdjur minst vartannat år.
- Framöver bör röjningsåtgärder för att återskapa en öppnare betespräglad del även i skötselområdets södra delar genomföras. Innan det blir aktuellt måste det dock finnas en säker tillgång på betesdjur och åtgärder ska därför vänta. Om åtgärdsförslaget genomförs ska merparten av graninväxten, samt tätstående björk, röjas bort. OBS! Spara vissa tätare skogsdungar som vind- och solskydd åt betesdjuren.
- Delar av strandlinjen håller på att förbuskas. Vedvegetationen ska röjas, dock ska enstaka träd och trädgrupper kvarlämnas.
- Röjda träd kan användas som ved, till byggnadsvårdsinsatser eller liknande. Bränn eller för bort röjningsresterna. Minimera antalet brännhögar.

Skötselåtgärder B3

På lång sikt vore det bästa om området successivt röjdes helt och att slåtter återigen bedrevs här. I andra hand vore bete att föredra. Området lämnas dock tills vidare utan åtgärder till dess att det finns en säker tillgång på djur som kan beta marken. Om bete ska införas måste hela området stänglas in. Även viss röjning av främst kläna granar och lövträd behövs för öppna upp lite.

Skötselområde C (32 ha)

Skötselområde C utgörs till stora delar av Bjurälvens särpräglade karstområde. Inom området finns ett uppmärkt ledsystem, iordningställda rastplatser, samt ett rastskydd.

Bedömd bevarandestatus 2008: Gynnsamt

Bevarandemål: Karstområde med levande geologiska processer

Det är gynnsamt tillstånd när:

- geologiska processer fortgår utan hinder eller skada från friluftsliv eller annan verksamhet

Skötselåtgärder

Målet med skötselåtgärderna är att skapa förutsättningar för ett rikt friluftsliv utan att skada befintliga naturvärden och geologiska processer. Åtgärderna beskrivs under punkten 4 (Anordningar för information och friluftsliv), se nedan. Särskilda ytterligare insatser för att stärka och skydda fauna, flora och geologiska formationer kan bli aktuella i takt med att kunskapsunderlaget för området ökar.

Skötselområde D (2245 ha)

Skötselområde D utgörs av äldre granskog, fjällbjörksskog, myr, kalfjäll, samt Statens del av sjön Leipikvattnet.

Bedömd bevarandestatus 2008: Gynnsamt

Bevarandemål: Oligo-mesotrofa sjöar (3130), Alpina vattendrag med örtrik strandvegetation (3220), Rishedar ovanför trädgränsen (4060), Videbuskmarker ovanför trädgränsen (4080), Kalkgräsmarker ovanför trädgränsen (6170), Högörtängar (6430), Fattiga och intermediära kärr (7140), Klippvegetation på kalkrika bergssluttningar (8210), Grottor som inte är öppna för allmänheten (8310), Västlig taiga (9010), Fjällbjörksskog (9040), Näringsrik granskog (9050)

Det är gynnsamt tillstånd när:

- kraftigt slitage, enligt definition i "Manual för uppföljning i fjäll- och substratmiljöer", inte förekommer i terrängen (längs stigar och leder får slitaget maximalt uppgå till klass 2 på torra marker och klass 1 på fuktiga/våta marker)

Skötselåtgärder

Inga, området lämnas till fri utveckling förutom underhåll och vid behov komplettering av olika friluftsanordningar (se vidare under punkt 4 nedan).

Skötselområde E

Fjälllägenheten Leipikvattnets gårdstun. Inga biologiska bevarandemål eller skötselåtgärder föreslås för detta skötselområde. Däremot ska det göras en översyn av de kulturhistoriskt värdefulla byggnadernas renoveringsbehov i samråd med Länsstyrelsens kulturmiljö- och rennäringsfunktioner, Läns museet, fjälllägenhetens brukare och eventuellt andra aktörer.

4. ANORDNINGAR FÖR INFORMATION OCH FRILUFTSLIV

Bevarandemål

Rörligt friluftsliv ska bedrivas i reservatet. Anordningarna för friluftsliv i området ska motsvara Länsstyrelsens tillgänglighetsklass 1.

- Det ska finnas information om områdets natur-, kulturhistoriska-, hydrologiska och geologiska värden, samt regler och föreskrifter vid reservatsentrén och där leder passerar reservatsgränsen ute i terrängen. Information ska finnas om rennäringens utbredning och betydelse i området.
- Besökare ska upplysas om att de befinner sig i ett levande geologiskt område och att förekomsten av håligheter, ras mm gör att man som besökare rekommenderas att, vid kartsområdet, enbart röra sig längs med uppmärkta leder och stigar.
- Områdets friluftsanordningar (informationstavlor, vägvisare, parkeringsplats, stigar, raststuga, rastplatser m.m.) ska vara väl underhållna och anpassade efter befintliga värden, rådande besöksfrekvens och utifrån bedömd säkerhetsrisk för besökare. Utkörd ved ska finnas vid iordningställda eldplatser.

Skötselåtgärder

- Områdets friluftsanordningar och ledsystem ska ha årligt underhåll och anpassas till rådande besöksfrekvens. Vid behov ska de kompletteras, t.ex. med nya vägvisare, spänger, staket/räcken vid vatten och håligheter i marken, informationstavlor, rastplatser eller liknande. Vid utvalda delar av karstområdet där stigen passerar höga rasbranter och djupa håligheter i marken ska skyddsräcke finnas.
- Information ska finnas om andra naturskyddade och/eller besöksvärda platser i närområdet, t.ex. Korallgrottans naturreservat.
- Separat temaskyltning om områdets olika värden ska finnas längs utvalda delar av reservatet, samt även genom broschyrer eller andra småskrifter. Delar av temaskyltningen bör vara anpassad för unga besökare och viss skol- och fritidsverksamhet.
- Även samiska platsnamn ska anges på skyltar och informationsmaterial.
- Ved ska köras ut till iordningställda eldplatser.
- Vid leder och rastplatser ska vindfällan eller rötskadade träd som hindrar framkomligheten eller utgör potentiell allmän fara lyftas undan eller röjas bort. Vindfällena bör kvarlämnas i närheten av sin växtplats.
- Områdets rekreations- och friluftslivsvärden ska vid behov även gynnas i form av tillskapande av nya/vård av befintliga utkiksplatser. Det kan t.ex. vara fortsatt lätt röjning vid "Colloseums rastplats", samt längs utvalda delar av ledsystemet vid karstområdet. Röjningen ska utföras genom lätt och successiv urglesning av klena björkar så att ingreppet inte blir så iögonfallande. Stubbarna ska i göras så låga som möjligt. Röjda träd dras undan.
- Besöksfrekvensen i området ska mätas och analyseras.

5. SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Tabell 6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselområde	Areal (ha)	Skötselåtgärder	Prioritet
A	5	Slåtter Röjning av vedvegetation	1 2
B	4,5	Bete av tamboskap i B1 och B2 Röjning av vedvegetation i B1 och B2 Avvakta åtgärder i B3	1 2 3
C	-	Beskrivs under punkt 4 (Anordningar för information och friluftsliv) ovan.	-
D	2245	Fri utveckling	3
E	-	-	-

6. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL OCH BEVARANDESTATUS

För uppföljning och noggrann dokumentation av bevarandemål och bevarandestatus ansvarar Länsstyrelsen i Jämtlands län (Tabell 4). Om dessa uppdrag förläggas till en uppdragstagare ska villkoren noga anges i skriftligt avtal.

Tabell 7. Uppföljning av bevarandemål och bevarandestatus.

Skötselområde	Parametrar	Prioritet
A	Förekomst av hävdpräglad flora	1
	Förekomst av vedvegetation	2
B	Krontäckning av vedvegetation	2
	Förekomst av hävdpräglad flora	2
	Förekomst av ohävdsarter	2
C	Geologiska processer	1
D	Slitage	1
E	-	-
Hela området	Friluftsanordningar	1
	Besöksfrekvens (antal besökare)	1

7. RENHÅLLNING

För renhållning som hör samman med friluftslivet inom reservatet ansvarar Länsstyrelsen Jämtlands län.

8. UTMÄRKNING AV RESERVATETS GRÄNS

Reservatet ska märkas ut enligt Naturvårdsverkets standard. Åtgärder ska prioriteras till gränssavsnitt:

- med frekventerade leder
- i skogslandet
- mot privat- och bolagsmark.

9. TILLSYN

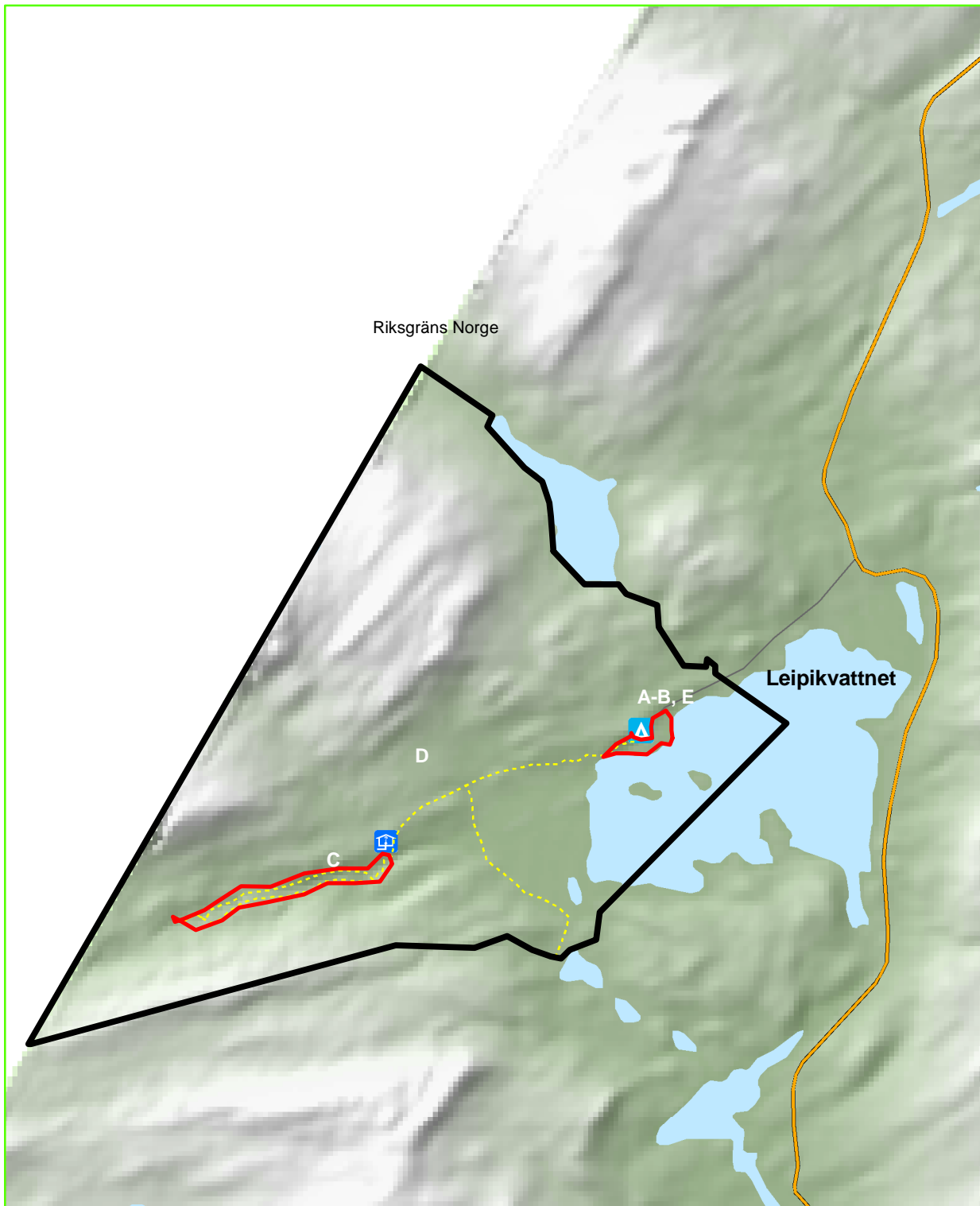
För fortlöpande tillsyn av att reservatets föreskrifter efterlevs enligt Miljöbalken ansvarar Länsstyrelsen Jämtlands län.

10. FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Finansiering av naturvårdsförvaltningen (skötsel, områdestillsyn och uppföljning) ska bekostas genom reservatsanslag från Naturvårdsverket.

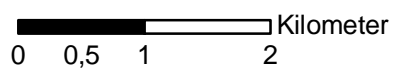
Bjurälvens naturreservat Skötselplankarta

Teckenförklaring

- Naturreservat
- Skötselområde
- Led
- Ledterminal
- Raststuga och information

1:60 000

1:5 000

Teckenförklaring

- Skötselområde
- Ledterminal
- Led

